

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2161/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД „Србија карго“ из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 355/20 од 06.03.2020. године, у седници од 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1. 355/20 од 06.03.2020. године, тако што се ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 205/19 од 21.11.2019. године, и одбија захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Тужени се обавезује да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 83.800,00 динара у року од 8 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1. 205/19 од 21.11.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан да му исплати накнаду за исхрану у току рада за период од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године, укупно 201.100,57 динара, са припадајућом законском затезном каматом на појединачне месечне износе наведене изреком од доспелости сваког износа до исплате. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу за исти период исплати накнаду регреса за коришћење годишњег одмора, укупно 72.489,08 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе наведене изреком од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 93.043,58 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1. 355/20 од 06.03.2020. године ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена исплати накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора са припадајућом законском затезном каматом и да се тужени обавезе да тужиоцу накнади парничне трошкове са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка. Ставом трећим изреке тужилац

је обавезан да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога преписаним чланом 404. Закона о парничном поступку.

Будући да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 87/18), нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог запослен на радном месту магационера у Секцији за превоз робе ... – станица Тужени је привредно друштво настало издвајањем из предузећа „Железнице Србије“ Београд, по основу Одлуке Владе РС од 02.07.2015. године. Тужени је као послодавац следбеник од „Железнице Србије“ Београд преузео Колективни уговор са припадајућим Анексом. Утврђено је да тужени није тужиоцу исплаћивао накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у спорном периоду у складу са закљученим уговором у раду, према коме запослени има право на зараду, зараду по основу резултата рада, увећану зараду, накнаду зараде и накнаду трошкова и других примања у складу са законом и колективним уговором. Према члану 57. Појединачног колективног уговора туженог од 30.11.2002. године, у вредност једног радног часа је укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, али на такав начин да је сведена на један радни час. У колективном уговору није наведена новчана вредност наведених накнада, нити су оне новчано исказане. У спорном периоду од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године, тужени није у обрачунима зарада тужиоцу исказивао новчани износ спорних накнада. Висина накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је према налазу и мишљењу вештака. Утврђено је да су тужиоцу накнада за исхрану и регрес за коришћење годишњег одмора, мимо основне зараде, последњи пут исплаћени у 2002. години, а након тога исхрана у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора нису укључени у зараду нити су посебно исказивани. Иако је након доношења Колективног уговора у члану 57. став 2. прописано да је у вредност једног радног часа из става један укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, месечна зарада тужиоца наредног месеца је и даље остала иста.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године исплати износе ближе одређене у усвајајућем делу првостепене пресуде, са припадајућом каматом. Међутим, по оцени другостепеног суда, тужилац нема право на накнаду за исхрану у току рада и на име регреса за коришћење годишњег

одмора у спорном периоду, због чега је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев.

Врховни касациони суд је нашао да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, поново је предвиђено и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тач. 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог obroка.

Анексом Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/06), одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је одредбама члана 5. овог Анекса, затим чланом 18. став 2. анекса 7 Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/2015) прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час, док је ставом 4. истог члана прописано да се вредност једног радног часа умањује за 10% и износи 66,46 динара нето.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд основано закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр. 4/2015), а која одредба је идентична и у Анексу Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр. 4/06), није извршена, те да се из оваквог одређења вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу, нити је у номиналном износу одређена у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцу. При том, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату плате. То значи да уколико би се прихватило становиште да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати накнаду за исхрану у току рада и накнаду на име регреса за време коришћење годишњег одмора, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 83.800,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), као и трошкове судских такси на ревизију од 28.720,00 динара и одлуку по ревизији у износу од 43.080,00 динара према Тарифном броју 1. и 2. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 106/15).

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић